

POSTANOWIENIE

20 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 20 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.C.

przeciwko T.C.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej K.C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z 15 października 2025 r., V Ca 514/25,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązemu odpisu niniejszego postanowienia.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 15 października 2025 r., Sąd Okręgowy w Siedlcach, w sprawie z powództwa K.C. przeciwko T.C., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego T.C. od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z 17 kwietnia 2025 r., zmienił zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że powództwo oddalił; w pkt II poprzez jego uchylenie (pkt 1); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 2).

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła strona powodowa, zaskarżając wyrok w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się

instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony powodowej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

8. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona wyżej wymieniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący polemizując z ustaleniami Sądów *meriti*, w rzeczywistości neguje ustalenia faktyczne poczynione na etapie postępowania rozpoznawczego. Tymczasem, pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego nie

można zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów (zob. np. postanowienie SN z 9 sierpnia 2018 r., II PK 213/17). Wskazać trzeba, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., w aktualnym stanie prawnym, nie może stanowić skutecznej podstawy kasacyjnej. Jednak przedmiotowa skarga kasacyjna w znacznej mierze dotyczyła właśnie tego przepisu (ten przepis został bezpośrednio wskazany w skardze kasacyjnej w pierwszym z podniesionych zarzutów). Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.).

Na powyższe wskazuje już pierwsze zdanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania: „Nie może się bowiem ostać w obrocie prawnym wyrok Sądu Okręgowego w sytuacji, gdy Sąd ten dokonując ustaleń faktycznych na temat przyczyn, okoliczności i zasad dotyczących rozliczenia majątku zgromadzonego przez strony zarówno w ramach wspólności majątkowej małżeńskiej oraz prowadzonej przez siebie spółki cywilnej P. w S. oparł się w istocie jedynie na niewielkim wycinku materiału dowodowego...”.

I dalej skarżący w jednym z przedstawionych wniosków podniósł: „Sytuacja faktyczna jaką mamy w przedmiotowej sprawie nie dawała w żadnej mierze do dokonania przez Sąd II instancji konstatacji, iż powódce brak legitymacji czynnej do wystąpienia z przedmiotowym powództwem.”

W konsekwencji skarżący wskazał: „...w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy z w/w obowiązku dokonania właściwego zastosowania przepisów prawa procesowego i materialnego się nie wywiązał czyniąc ustalenia jedynie na wycinku materiału dowodowego- niewątpliwym jest, iż w niniejszej sprawie zaistniała kwalifikowana postać naruszenia przepisów prawa...”.

Biorąc pod uwagę treść całości uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (w tym obrazujące jego treść - w skrótowy sposób - zacytowane powyżej fragmenty uzasadnienia) Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że skarżący, skupiając się na negowaniu ustaleń faktycznych, nie przedstawił dokładnego wyводу, na czym – jego zdaniem – polegała oczywista

zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentacji wskazującej na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Również istotne argumenty za odmową przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały zawarte w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy aprobuje treść odpowiedzi na skargę, a ponowne przywoływanie wskazanych tam argumentów uznaje w tym miejscu za zbędne.

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.).

11. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Piotr Telusiewicz

[SOP]